

اسلام دین خشونت یا مهربانی

عبدالله غلامرضاکاشی

خشونت یا نزاع فرزندان آدم وارد زندگی بشر شد و در جهان مدرن و پیشامدرن، به‌رغم تفاوت‌های بنیادین میان کمیت و کیفیت کنش‌های خلاف طبع آدمی، هیچ فرد و سرزمینی را در طول تاریخ، نمی‌توان عاری از صور گوناگون خشونت یافت. عده‌ای همانند فریود بر آنند که این خصیصه ریشه در سرشت آدمی دارد و برخی خشونت‌ورزی را امری اکتسابی دانسته‌اند. از سوی دیگر، بررسی‌ها گویای این واقعیت است که خشونت منحصر به آموزه‌های ادیان نیست و متدینان به ادیان و مذاهب تنها گروه‌های نبوده‌اند که برای رسیدن به آمال خود به خشونت دست یازدهاند. همچنین حساسیت‌ها و انگیزه‌های دینی، عامل منحصربه‌فرد توسل به جنگ و دیگر رفتارهای غیرطبیعی نبوده است. از آنجا که در دهه‌های اخیر، ادیان و به ویژه اسلام از سوی برخی محافل و افراد از جمله عوامل اصلی خشونت قلمداد شده‌اند، تامل پیرامون جایگاه خشونت در اسلام و نسبت این دو مقوله با یکدیگر را ضروری می‌سازد.

مفهوم خشونت: خشونت یعنی به شیوه‌های خلاف نرم و خلاف طبع دست بردن (خواه خلاف طبع فرد انسانی، خواه خلاف طبع جامعه انسانی)، یا مجموعه‌ای را بر خلاف طبع و نرم آن مجموعه هدایت کردن. در فرهنگ‌های گوناگون و جوامع سنتی و صنعتی معانی متعددی برای خشونت وجود دارد. همچنین برای خشونت اقسام مختلفی برشمرده‌اند؛ مثل خشونت‌های سیاسی، خشونت‌های فردی و اجتماعی، خشونت‌های خانوادگی، خشونت‌های نژادی و خشونت‌های دینی. در گذشته چنین برداشت‌هایی وجود نداشته و بحث و بررسی پیرامون این مقوله و شاخه‌های مختلف آن به چند دهه اخیر اختصاص دارد. از این جمله، خشونت‌های سیاسی ذیل چهار عنوان طبقه‌بندی شده است. خشونت در میان کشورها، که کشوری علیه کشور دیگر دست به خشونت می‌زند - خشونت درون کشوری، که دولت یا حکمرانی خاصی علیه مردم خود خشونت روا می‌دارد.

عکس‌العمل‌های خشونت‌آمیز مردم یا گروه‌های خاص دولت

بخش‌های مختلفی از جامعه علیه دولت.^۲

افراد که در موقعیت‌های مختلف دست به اعمال خشونت‌آمیز می‌زنند، نگرش یکسانی ندارند و در نتیجه توجهات متفاوتی برای رفتارهای خودارائه می‌کنند.از سوی دیگر،انگیزه‌های خشونت‌های مختلف نیز متفاوتند،مثل انگیزه‌های سیاسی، اقتصادی، دینی و نژادی.به این ترتیب میان محققان در خصوص تعریف و مصادیق خشونت توافق و وحدت نظر وجود ندارد. این یادداشت به طور خاص، خشونت دینی را مدنظر قرار می‌دهد و در پی کنکاش در خصوص این پرسش است که آیا در ادیان – به ویژه اسلام – خشونت وجود دارد یا توصیه شده است. **هدف پیامبران:** پیام و آموزه‌های تمامی پیامبران یکی بوده و فرستادگان الهی تنها یک هدف را دنبال می‌کرده‌اند. آنها از سوی یک خدا آمده بودند و انسان‌ها را به یک جهت هدایت می‌کردند. در آیه ۸۱ سوره آل عمران می‌خوانیم: «بگو به خدا و آنچه ابراهیم و اسماعیل و اسحاق و یعقوب فرزندان او و نیز آنچه بر موسی و عیسی و پیامبران دیگر از جانب پروردگارش نازل شده است، ایمان آوروید. میان ما هیچ یک از ایشان فرقی نمی‌نیم و همه تسلیم اراده او هستیم.» پیامبران وقتی به کمک مردم می‌آمدند که جوامع ملو از خشونت و بی‌عدالتی می‌شد و ایجاد صلح و دوستی از اساسی‌ترین اهداف آنان بود زیرا این دو عامل برای بقا و سلامت جامعه ضروری است.

دین و دینداران: دین نیزدین میان تعالیم ادیان و متدینان به هر دین پیوندی اساسی وجود دارد و در هر جامعه‌ای اخلاق، آداب، رسوم، زبان، معماری، هنر، موسیقی و کثیری از ابعاد دیگر زندگی فردی و اجتماعی مردم متأثر از دین است. بنابراین می‌توان در خصوص جنبه‌های مثبت و منفی هر دینی، براساس رفتار مومنان به آن دین هم قضاوت کرد زیرا در واقع فقط مجموعه‌ای از گزاره‌های ذهنی نیست، بلکه تبلور آن را نیز می‌توان در رفتارهای واقعی فردی و جمعی پیرون هر دین مشاهده کرد. بنابراین طبیعی است که برخی از مفسران از طریق کردار برخی متدینان به هر دین درباره آن دین قضاوت کنند. البته کنش‌ها و واکنش‌های پیروان هر دین یا حکومت دینی، لزوماً و فقط و فقط از اندیشه‌های دینی آنان سرچشمه نگرفته است، و ایمان صرفاً تنها عامل حکومت‌ها بر اساس منافع شخصی، سیاسی و اقتصادی تحت لواء دین سامان گرفته است. بنابراین توصیه رفتارها صرفاً براساس دین نیز امر معقولی نیست. تمام رفتارهای خشن گروهی از مسلمانان یا پیروان ادیان دیگر را نمی‌توان به مثابه یک کنش کاملاً دینی پذیرفت.

تفسیر دینی: در جوامع مختلف، تفسیرهای متنوعی از دین به چشم می‌خورد که هر یک گروهی از مردم را به خود جلب کرده‌اند. از دیپاز در ادیان شرقی و غربی برداشت‌های کلّامی، فلسفی، عرفانی، اخلاقی و سیاسی وجود داشته‌اند.به عبارت دیگر حضور فرق مختلف در میان پیروان هر دین، حاصل وجود تفسیرها و قرائت‌های گوناگون از دین است. حال در میان قرائت‌های مختلف، گاهی رویکرد محبت‌آمیز و صلح‌جوانه بر سایر جنبه‌ها غلبه پیدا می‌کند که منجر به ارائه چهره‌ای لطیف و جذاب از دین می‌شود؛ گاهی رویکردهای خشن برجسته‌شدن و تصویری دهشتناک از دین به نمایش درمی‌آید. از سوی دیگر همه مفسران دینی برآنند پیام آنان و برداشتی که ارائه می‌دهند ریشه در متون مقدس و سنتی دارد. اما به‌رغم این ادعا که تفسیرهای مبتنی بر متون یکسان‌اند، دیدگاه‌های متعارض بسیاری در آنها به چشم می‌خورد. بنابراین تعارض‌ها یا تفاوت‌ها از آن فهم مفسران و قرائت‌های خاصی هر یک از آنان است، نه متون دینی. اشخاص یا نهادهای دینی، فلسفی و سیاسی تفسیرهای مختلفی را خلق می‌کنند که آگاهانه یا ناآگاهانه محصول تمرکز بر بعد خاصی از دین و نادیده گرفتن سایر ابعاد است. علاوه بر این مفسران دینی از دیگر معارف بشری، انگیزه‌های مختلف و شرایط عصری خود تأثیر می‌پذیرند. فرقه‌های مختلف دینی و تفسیرهایشان، ارزش‌ها و ضدارزش‌ها، صلح‌طلب یا خشن بودن ضرورتاً برآمده از تعالیم دین و متون مقدس نیست، بلکه پیوند وثیقی با فهم و خواست مفسران دارد. به این ترتیب نمی‌توان قضاوت کرد که خشونت در ذات اسلام یا هر دین دیگر سرشته شده، بلکه برخی قرائت‌ها و عملکردهای خشن حال و گذشته، متعلق به مفسرانی است که در راستای منافع خویش به اسلام یا هر دین دیگری تمسک می‌جویند و جنبه‌های مسالمت‌آمیز سنن الهی را آگاهانه پنهان می‌کنند.

اسلام و خشونت

واژه اسلام در زبان عربی از ریشه (سَ-لَ-مَ) که به معنای تسلیم صلح‌آمیز، تسلیم شدن، اطاعت و صلح است، مشتق شده است. تعالیم اسلام را نیز می‌توان به سه بخش اعتقادات، اخلاقیات و احکام تقسیم کرد و مقولاتی از قبیل خشونت یا محبت، صلح‌جوستی یا جنگ‌طلبی را در هر یک از این بخش‌ها مستقلاً مورد ارزیابی قرار داد. آنچه در این نوشته کوتاه مورد توجه قرار گرفته عبارت است از بررسی سیمای اخلاقی اسلام، ویژگی‌های پیامبر اسلام (ص) و مساله جهاد. بخش اصلی مطالب ارائه‌شده نیز براساس آیات قرآن مجید به مثابه معتبرترین متن دینی مسلمینتنظیم‌شده‌است.

اسماء و صفات الهی ذات الهی غیرقابل شناخت بوده و آدمی از شناخت حقیقت و چیستی حق تعالی عاجز است و تنها می‌تواند از صفات او سخن بگوید. اسماء خداوند به سه بخش تقسیم شده‌اند؛ «اسماء ذات»، «اسماء صفات» و «اسماء افعال». اسامی ذات متعلق به ذات خداوندند مثل الله و واحد. اسامی صفات مثل عالم و قادر به صفات الهی تعلق دارند و اسامی فعل همچون خالق و رازق نشأت‌گرفته از افعال پروردگارند. در قرآن از دیگر متون معتبر اسلامی به ۲۰۹ اسم از اسامی و صفات الهی اشاره شده است.۳۹ درصد از این صفات به مواردی مربوط که شامل لطف و مهربانی خداوند نسبت به بندگان است، مثل رحمان، رحیم و غفور. این در حالی است که تنها شش درصد آنها مثل شدیداللقاب و منتقم شامل مفاهیم تند و شدید می‌شود. ۵۸ درصد دیگر نیز شامل صفاتی می‌شود که ارتباط مستقیمی با مهر یا خشم خداوند ندارند. **الف- صفات لطف و مهر**

بیش از یک‌سوم اسماء و صفات الهی دالات بر رفتار توام با لطف و محبت خداوند نسبت به مخلوقاتش دارد. بحث پیرامون این ۷۷ اسم نیازمند مجالی وسیع و جداگانه است. در این مجال اندک تنها به پاره‌ای از آنها اشاره می‌شود. **بخشنده مهربان:** قرآن کریم با آیه‌سالمه الرحمن الرحیم آغاز می‌شود و این آیه به استنثای سوره توبه در آغاز تمامی سوره قرآن تکرار می‌شود. هر مسلمان نمازگزار در طول شبانه‌روز حداقل ۳۴ بار این عبارت زیبا را زمزمه می‌کند؛ و جای تامل در این نکته وجود دارد که به راستی، چرا در میان این تعداد کثیر از اسماء و صفات الهی این دو تعبیر لطیف برگزیده شده‌اند که همواره بر قلب و زبان مسلمانان جاری و تکرار شود؟ پیامبر گرامی اسلام (ص) توصیه می‌کردند مسلمانان روز خود و هر کار و فعلیاتی را با این عبارت مقدس آغاز کنند. به این ترتیب دو صفت رحمان و رحیم مبین مهم‌ترین ویژگی‌های خداوند هستند.

محمد رضا کربلایی

برادران اهل سنت بلوچستان، حنفی‌مذهب و عمدتاً متمایل به ارا و اندیشه‌های علمای دانش‌آموخته «دارالعلوم دیوبند» و اصطلاحاً «دیوبندی» هستند. «مکتب دیوبند» مشرب مذهبی بسیاری از مسلمان‌های شبه‌قاره و جنوب آسیا را تشکیل داده و بر بافت مذهبی اهل سنت منطقه تأثیر فراوان گذاشته‌است. دعوت به توحید و رد شرک متأثر از آموزه‌های عقیدتی شاه ولی‌الله دهلوی (۱۷۶۲-۱۷۰۲م) به‌عنوان بنیانگذار فکری و الهامبخش معنوی این مشرب و تشرع و پایبندی سرسخانه به احکام و اوامر و نواهی شرع از سبوی مدعیان بیگانه با اصل و ذات مفاهیم تعالٰی مورد سواستفاده قرار می‌گیرد، آنچنان که سرکردگان گروه موسوم به «جندالله» این‌گونه‌اند. این گروه که دست به ارتکاب این جنایت وحشیانه در مسجد جامع زاهدان زندمد مدعی پیروی از تعالیم علمای سلف دیوبندی شده و روحانیت اهل سنت منطقه را به انحراف از طریق استنادن خویش متهم ساخته‌اند.

این در حالی است که حقیقت جز این است و در سنت علمای دیوبند، جهاد با کفر و استعمار آنچنان برجسته‌ست است که راه را بر هرگونه قلب حقیقت می‌بندد و به پاری استعمارستیزی و آزادخواهی مستمر ایشان علی‌رود قرن اخیر، نیاز از هرگونه تجدیدنظرطلبی منفعطلایانه، تلقی تاریخی و عالمانه ایشان از اصل «جهاد» در اسلام را به نمایش می‌گذارد. ادامه مطلب بخشی از سلسله مقاله‌های پژوهشی در تبیین بنیادگرایی در منطقه است، می‌تواند در اینجانبموردی از آرا و افکار هموطنان مسلمانی که در عین باور و پایبندی به آرای مذهب خویش، از تکفیر پیروان دیگر مذاهب اسلامی و ریختن خون مسلمان‌های بی‌گناه تیری برخاسته، مفید باشد.
شریعت‌مدار، پشمینه‌پوش با تاسیس حکومت در سرزمین پاکان - پاکستان- (۱۹۴۷م)، دوران تاریازی از حیات سیاسی نگاهبانان شریعت در شبه‌قاره را رقم زدند. ایشان تنها به آرزوی جهاد اسلام (اهل سنت) بر سر احیای حکومت اسلامی پس از «الغای خلافت» در ترکیه در دهه ۱۹۲۰، جامه حقیقت پوشاندند، بلکه افزون بر آن توفیق یافتند در کمتر از یک قرن پس از برچیده شدن حکومت بساط حکومت ۲۰۰ساله مسلمانان بر هند توسط بریتانیا (۱۵۲۶ هـ – ۱۸۵۷م)، آن را بار دیگر اما در ابعادی کوچک‌تر و در دو سوسی شرق و غرب شبه‌قاره (پاکستان شرقی و بنگلادش) و پاکستان غربی) اعاده کنند.

«علمای دیوبند» که به پایان رساینند جهاد ناتمام - و حالا دیگر نه تاکم- سیداحمد شهید (۱۸۳۱ - ۱۷۸۶م) که با پذیرش امامت جهاد علیه سلطه بریتانیا در سال ۱۸۳۱میلادی در میدان جنگ «الاکوثر» به شهادت رسید، را از راه پاسداری و گسترش فقاقت حنفی طی ۹۰ سال گذشته وجهه همت خود قرار داده بودند به همراه رهبران مکتب‌های دیگر مانند «مودودی»، «بولویه» و «هل حدیث» که در شریک تاسیس حکومتی می‌دانستند که باید به اجرای شرع مقدس بر شیوه «خلافت راشده» همت کند. هرچند تفاوت برداشت‌های فقهی و کلّامی این مکتب‌ها گاه آنچنان عمیق و گسترده به نظر می‌رسد که «تکفیر»ها و نزاع‌های خونین را توجیه‌پذیر می‌کند، اما دست‌کم مدعای اشتراک بر رسالت حکومت نویدید در «به اجرا گذاشتن بدون قید و شرط تعلیمات پیامبر اسلام در تمام جنبه‌های زندگی دنیوی و اخروی و پرهیز از هرگونه تفسیری از قرآن مجید که مخالف با سنت رسول‌اکرم و فقه حنفی باشد». عملی بود که مشارکت ایشان در هدایت حکومت بر راه شریعت (حنفی) را باعث شود و دوام بخشد.

جهد و کوشش بی‌وقفه و گسترده و اتخاذ شیوه‌های متفاوت، سیاست‌ورزی حفاظان سرسخت شریعت در طول حیات حکومت پاکستان از سال ۱۹۴۷ را بیان و تعریف می‌کند. این ویژگی، یعنی قرین‌بودن حکومت و شریعت از منظر علمای دیوبند را شاید بتوان از نگاه تاریخی ناشی از همزاد بودن این دو از ابتدای تاسیس حکومت مسلمانان در هند دانست. آنچنان که آورده‌اند: «مغول‌ها که حکومت مطلقه ۳۰۰ ساله اسلام را بران مغل بر هند را در سال ۱۵۲۶ میلادی برابر ۹۳۲ هجری به دست ظهیرالدین محمد بابر پایه‌گذاری کردند، ترکانی اهل سنت و حنفی‌مذهب بودند و از علمای سمرقند و بخارا تبعیت می‌کردند که مرکز علوم اسلامی بود و بر فقه اسلامی بیش از هر شاخه دیگری از معارف اسلامی تکیه می‌کردند.» ایشان که بر جامعه «بسیار خودمختار و کثرت‌گرایی» فرمان می‌راندند و به ویژه با «حیات مذهبی متکثر مسلمانان» در شبه‌قاره رویبر رو بودند، حکومت را ناگزیر از التفات و توجه به مقوله

مقاله وارده

بنیادگرایی در پاکستان

مکتب دیوبند؛ شریعت و حکومت

داشت را به‌طور مساوی و بدون استثنا میان یارانش تقسیم می‌کرد. در حق خود و افراد خانوادهاش هیچ‌گونه تبعیض و استثنایی اعمال نمی‌شد.» از این‌رو گروهی بر این باورند که گناه تشیع را اختیار کردند و چه امپراتوری مانند محل تردید است - بلکه جسارت او در حمله به انحرافات اخلاقی طبقه حاکم بوده است. نتیجه آنکه آنگاه که موقعیت انتخاب بین یک جریان فکری و جنبش اجتماعی که ادعایش ناصواب به نظر می‌رسد با پادشاهی که دچار انحراف عقیدتی شده است پیش آید، از دیدگاه محافظان شریعت، مدارا و تقرب به قصد اصلاح بر قدرت سیاسی ارجح است. چه امید به آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه یک برنامه زندگی جهت عموم مردم و پاسخ به «تکلیف حکومت لایق دیگری روی آورد تنها به این امید که آن حکومت، روش زندگی اسلامی را در پناه خود حفظ کند.» اما همه حقیقت این نیست و شاه‌ولی‌الله می‌کوشید بی‌واسطه حکومت نیز به ترویج دین بپردازد. نگرارش کتاب «حجت‌الله‌البالغه» برای ارائه